

Ptica
nad Bosforom

SAŠA SIMONVIĆ

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2009.

„U Tebe se, Gospode, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom doveka, po pravdi svojoj izbavi me.

Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomози mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gde bih se spasao.“

– *Biblija, Ps.71:2, Priče 22:17*

Bože, gde li sam ovo? Ne mogu da se pomerim, ruke su mi vezane. Obmotan sam konopom debljine prsta. Kada podignem glavu, jasno vidim krošnju cerovog drveta pod kojom stojim.

Mrkli je mrak. Ali, iako se tama može seći nožem, oči se polako navikavaju. Pomeram ruke. Zglobovi su dobro pritegnuti. Moje ruke zagrlile su stablo, ali na pomalo čudan način. Okrenute su unazad.

Nema sumnje, vezan sam za drvo.

U trenutku pokušavam da bolje osmotrim okolinu. Usred sam duboke hrastove šume. Potpuno usamljen i nemoćan. Vezan i uplašen.

Da li da viknem, pozovem pomoć? Možda nekog ima u blizini. Možda će neko čuti, pošto su se nazirala neka svetla u daljini.

Ali, šta ako ne dozovem nikog, a na sebe navučem bes gladnih šumskih životinja? Ovako vezan ne bih imao šansu da preživim.

Odlučio sam da ćutim neko vreme. I da pokušam da se setim bilo čega što bi moglo da reši enigmu mog smešnog položaja.

Najpre, ko me je ovde doveo, koji su razlozi i motivi? Da li sam bio svestan i koliko sam uopšte ovde vezan?

A možda, možda oni koji su me ovde vezali nisu ni otišli. Možda me gledaju, čekaju kako ću da reagujem. Brzo okrećem glavu i pogledom prebiram po niskom rasti-nju i šumi koja se prostire oko mene. Ne nazirem nikog, ne čujem nikog. Uši me bole od naprezanja. Mrtva je tišina, samo se negde u daljini čuje ljubavni zov usamljene sove.

Mesec je sasvim visoko, daleko je jutro. Nema druge već da sačekam da svane, i da se nadam da će sa prvim jutarnjim zracima seljaci krenuti u šumu. Valjda će neko čuti moje pozive.

Da oteram strah, do zore ću pokušati da se prisećam. Da složim kockice na tablu koja je očigledno, polupana.

Iznenada, kao blesak sevnulo je sećanje. Pogledao sam u nebo, i kao da mi je neko nožem zastrugao po mozgu, vrisnuh:

– AMIRA!!!!

1.

– Zovem se Ivan. Ivan, i imam četrdeset dve godine – rekao sam tiho malenoj devojčici koja mi je sedela u krilu dok sam je milovao po svilenkastoj kosi. Njena pitanja navirala su u bujicama

– Kako se zoveš, koliko imaš godina, gde putuješ?

– Srce, ostavi gospodina na miru, molim te – rekla je sredovečna gospođa, nezainteresovano do te mere da je čak i zevnula.

– Neka je, gospođo, ne smeta ona meni – rekao sam dok sam nameštao osmeh ljubaznosti.

– A kako se prezivaš? – upitala je devojčica gledajući me svojim plavim okicama.

Prezime... Prezime nije bitno – pomislio sam. A nije mi ni drago, kada znam da ga i dalje nosi moja bivša supruga. Iz braka je zadržala stan, decu, nekretnine i moje prezime. Ne znam šta će joj. Prezime, naravno, za ostalo mi je jasno.

– Ja se ne prezivam – rekao sam na sopstveno iznenađenje i to toliko glasno da su me mogli čuti svi putnici u autobusu.

Devojčica se zakikotala, i iz mog krila i mog sedišta prešla kod majke, nekoliko sedišta iza mene.

– Mama, mama, on se ne preziva – veselo je ponavljala vesela devojčica.

Srećom neprijatnu situacije prekinuo je kondukter koji je kontrolisao karte. Nakon što sam pokazao svoju, odlučio sam da se koncentrišem gledajući kroz prozor divne krajolike koje smo ostavljali iza sebe.

Tog dana realizovao sam odluku koju sam već odavno bio doneo. Napuštam Beograd. Ostavljam sve, a pitanje je da li je bilo ičeg za ostavljanje. Nakon razvoda braka, moje dve kćerke, starija Ina i mlađa Tamara, sudski su dodeljene svojoj majci na staranje, a ja sam mogao da ih vidim samo jednom u dve nedelje. Moja bivša supruga je, valjda terajući samo njoj opravdani inat, vrlo revnosno sprovodila ovakvu sudsku odluku, pa se tog kalendara viđanja striktno držala. Za dve godine koliko sam bio razveden, sa svojom decom koju sam voleo iznad svega, proveo sam toliko malo vremena da me je to saznanje bolelo do kostiju. Ina i Tamara ostale su

da žive sa majkom u našem nekada zajedničkom stanu koji im je sud takođe dodelio na korišćenje. Automobil i maleni lokal u tržnom centru na Dušanovcu koji smo zajedno stekli, prodali smo i podelili novac. Svoju polovinu novca sam potrošio kupujući kćerkama ono što su one poželele: audio uređaje, garderobu, razne sitnice, a uplatio sam im i letovanje na Sejšelimu. Moj novac brzo se istopio.

Neposredno nakon razvoda, zakupio sam garsonjeru u Ustaničkoj ulici, koju sam od svoje profesorske plate jedva mogao da otplatim. Moj posao u srednjoj ekonomskoj školi omogućavao mi je dovoljno slobodnog vremena, pa sam od davanja časova iz oblasti ekonomskih strukovnih predmeta mogao da sebi omogućim preživljavanje i plaćanje alimentacije.

Nažalost, Beograd mi je sve više nekako bio stran. Nije to više bio grad velike ljubavi iz moje mladosti, koja se posle svega šepurila mojim prezimenom i mržnjom koju je sa ponosom prenosila na decu govoreći im sve najgore o njihovom roditelju. To nije više bio grad u kome sam razdragano šetao sa svojim devojkama, radujući se svakom trenutku provedenom sa njih dve na obali Save ili igrajući se sa našim psom Džerijem po Pionirskom parku.

Odlučio sam da odem iz Beograda. Inu i Tamaru sam ionako viđao jednom u dve nedelje, pa moje stalno prisustvo u njihovoj blizini više nije imalo smisla, kada već nisam moga da budem stalno sa njima. Prijavio sam se na konkurs za posao profesora u jednoj ekonomskoj

školi u jednom gradu na sat vremena vožnje od Beograda. I začudo, bio sam primljen. Telefonom sam dogovorio sve detalje, spakovao stvari, javio se mojim devojkama i seo na prvi autobus.

Osećaj koji me je mesecima pritiskao, taj osećaj kako godine polako prolaze mimo mene, a snaga mi izmiče, taj osećaj me je jednostavno terao da razbijem ljušturu monotonije i svakodnevice koja me je već dugo okupirala. Trebala mi je promena, promena koja će me probuditi iz učmalosti i osloboditi mrzovolje.

Zaista, dok je autobus grabio autoputem izlazeći iz Beograda, osetio sam veliko olakšanje, kao da sam se oslobodio neke velike brige. Vreme je za novi početak – pomislio sam.

2.

Stan koji sam rezervisao putem oglasa, nalazio se u zgradi tačno preko puta autobuske stanice u malenom gradu M. Prešao sam ulicu i ušao u staru jednospratnicu, tražeći u prizemlju stan broj četiri. Pre nego sam zazvonio spustio sam dva kofera, nakašljao se i duboko uzdahnuo

– Dobar dan. Vi ste sigurno Ivan – rekla je sredovečna gospođa, široko se osmehnuvši. – Izvolite, uđite.

Stan mi se odmah dopao. Veliki, dvosoban sa lepom kuhinjom. Stvari su bile starinske: regal, trosedi, dvosedi i fotelje, ali je sve bilo čisto i uredno kao u apoteci. Na plafonu su bile izvedene ukrasne ivice od gipsa što je sobama davalo obrise otmenosti. I što je bilo najbitnije

– stan je bio kompletno opremljen, čak i sa priborom za ručavanje, tako da je trebalo samo da raspremim svoju garderobu i ništa više. Ipak, zapazio sam da je terasa jako malena i to mi se nije dopalo. Iza zgrade u dvorištu se prostirala lepa bašta, tako da se nedostatak terase mogao nadomestiti sedenjem na improvizovanoj klupi ispod visoke lipe.

– Mi ovaj stan izdajemo, jer smo se pre nekoliko godina preselili u novosagrađenu kuću koja se nalazi na brdu iznad grada. A kirija dobro dođe da od nje platimo stanarinu našoj kćerki koja studira medicinu u Beogradu – sa ponosom je isticala vlasnica stana. – Hoćete kafu?

– Bio bih Vam zahvalan. A komšiluk? Mislim, kakvi su stanari u susednim stanovima?

– Mahom penzioneri. Iznad ovog stana živi jedna devojka čiji roditelji žive i rade u inostranstvu i povremeno dolaze, ali je ona jako kulturna i fina. Sve u svemu, tiho je i mirno.

To mi je bilo jako bitno. Samo mi je trebalo da noću slušam prepirke bračnih parova ili izivljavanje klinaca sa puštanjem glasne muzike! Takođe, cena je bila sasvim prihvatljiva, posebno ako se uporedi sa cenama zakupnina stanova u Beogradu.

– U redu je, gospođo. Što se mene tiče, uslovi su mi prihvatljivi – rekao sam smesta.

– Dobro, nakon što popijemo kafu, otići ćemo do advokata da sve to utvrdimo ugovorom – rekla je gospođa zavalila se u fotelju i izazovno prekrstila noge.

3.

Formalnosti oko stanarine ubrzo smo završili, a kada sam preuzeo ključ stana, zaputio sam se prema školi u kojoj je od narednog dana trebalo da započnem sa radom. Škola se nalazila na desetak minuta hoda od zgrade u kojoj ću stanovati. Bila je okružena visokim stablima topole.

Direktor je bio vrlo ljubazan. Upoznao me je sa osobljem škole i pojedinim kolegama. Nakon što smo popili kafu i izmenjali nekoliko kurtoaznih rečenica, dogovorili smo se da od narednog dana krenem sa izvođenjem nastave. Prema programu, predavao bih u četiri odeljenja predmete ekonomske struke.

– Jedva čekam – glasno sam prokomentarisao i žurno se zaputio prema stanu. Usput sam svratio do samoposluge i kupio osnovne potrepštine koje su mi bile neophodne za narednih nekoliko dana.

Kada sam zaključao vrata za sobom, osetio sam čudnu drhtavicu. Bože, u četrdeset drugoj godini života počinjem sve ispočetka – mislio sam.

Umesto da raspremim stvari, samo sam legao na otoman u dnevnoj sobi i vrlo brzo zaspao.

4.

– Dobar dan. Ja sam vaš novi profesor marketinga. Drago mi je što ste me sačekali u ovako velikom broju – pokušao sam da se našalim dok sam pogledom prelazio preko učenika koji su većinom nonšalantno bili zavaljeni u svoje đačke stolice. – Nadam se da ste čuli za ovaj predmet?

– Duhovito, profesore – rekla je jedna učenica koja je sedela u zadnjem redu. – Naravno da smo čuli, mi smo đaci prvaci, mi sve znamo – kreveljila se gestikulirajući.

– OK. Hajde da čujem ko od vas najbolje poznaje marketing?

– E, pa nemojte na prvu... – rekao je momak u prvom redu. – Možda da se prvo upoznamo, da se malo zbližimo...

– Biće prilike, upoznavaćemo se – rekao sam odsutno, a onda počeo sa predavanjem. – U socijalističkom uređenju marketing je bio definisan kao termin tržišne orijentacije i koncepcije poslovne politike upravljanja i rukovođenja preduzećem. Koncepcija marketinga polazi od činjenice da preduzeće, u cilju opstanka, mora da se razvija, da ostvaruje akumulaciju, da usavršava organizaciju i metode poslovanja, da uvodi novu tehniku i tehnologiju, nova znanja i slično. U tom cilju... –zaustio sam.

– Profesore, kažu da je jedna učenica iz četvrtog sedam osnovala neko svoje sektaško udruženje – rekao je iznenada jedan dečak u srednjem redu.

– Nije ona osnovala udruženje, već su je vrbovali. Ona živi sama i nepobitna je činjenica da se kod nje okupljaju i obavljaju svoje rituale – dodala je devojka koja je sedela sa njim u klupi.

– Nemate pojma, kakve sekte, to je hrišćanska organizacija. Deca se lepo mole bogu, imaju svoje načine ponašanja i to je to – okrenula se prema njima simpatična plavušica.

– Pa da, a šta ćemo sa ispijanjem pune čaše krvi, tetoviranjem đavola na vidljivim mestima tela, sa uzimanjem opijata... – nije se dao dečak koji je započeo temu.

Gledao sam ih iznenađeno. Očigledno da im nije bilo do nastave. Onda sam ih prekinuo.

– A da se mi ipak prvo malo bolje upoznamo!

5.

Na školskom odmoru sam uspostavio kontakt sa gotovo svim kolegama iz škole. Svi su bili vrlo prijatni i ljubazni prema meni. Osećao sam među njima čak i dozu bespotrebnog respekta, verovatno zbog činjenice da sam dolazio iz Beograda. U toku dana imao sam još tri časa, a onda sam nakon ručka u jednom restoranu došao u stan, raspremio stvari, složio svoju garderobu, malo ispremeštao nameštaj i legao da se odmorim.

Odlučio sam da popodne iskoristim za šetnju i malo upoznam svoj novi grad. Na izlasku iz zgrade, dočekalo me je ogromno kuće. Bilo je veliko kao tele. I šareno kao tele. Pošto nisam ljubitelj kućnih ljubimaca, malo sam ustuknuo od straha, a starija gospođa se nasmejala

i rekla da se ne brinem i da je pas jako miroljubiv. Ipak, oprezno sam prošao pored njega na dovoljno pristojnoj udaljenosti.

Sunce je izvirivalo iz oblaka. Bilo je vrlo prijatno, proleće je već bilo na pragu, osećalo se to u vazduhu. Dok sam se iz dvorišta zgrade peo stepenicama prema trotoaru, ugledao sam prelepu devojkicu koja je stajala pored metalnih gelendera, i očigledno nekog čekala. Ona me je pogledala i nasmešila se.

– Vi mora da ste naš novi komšija. Dobro došli, ja sam Marija – rekla je srdačno.

– Drago mi je, Marija. Ja sam Ivan i potpuno nov u ovom gradu. Nadam se da će mi neko od komšija pomoći da se snađem – rekao sam.

– Računajte da je to završeno. Ja sada idem na čas vožnje, ali čim se vratim doći ću na kafu da Vas upoznam sa nekim lepotama našeg grada. Naravno, ako me pozivate.

– Kako da ne. Čekaću vas.

– OK, onda se vidimo kasnije.

U tom trenutku, ispred nas se parkirao automobil za obuku vozača. Ona je ušla u kabinu i mahnula mi. Odmahnuo sam joj i brzo otrčao u stan.

Šetnja otpada. Trebalo se spremirati za dolazak lepe gošće – pomislio sam.